

„KIÚT AZ ÁLLÁSTALANSÁGBÓL?” A FOGLALKOZTATÁST SEGÍTŐ FEJLESZTÉSI PROGRAMOK ÉS A MUNKAERŐ-PIACI FOLYATAMOK ÖSSZEFÜGGÉSEI A DÉL-ALFÖLDI RÉGIÓBAN

*A WAY OUT OF UNEMPLOYMENT? CORRELATIONS OF
EMPLOYMENT-FOSTERING TRAINING PROGRAMS AND LABOUR
MARKET TRENDS IN THE DÉL-ALFÖLD REGION*

LIZON LORETTA MA hallgató
Szegei Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

ABSTRACT

In my dissertation I discuss unemployment in general and in the Dél-Alföld Region in details, and I present the Hungarian strategies and projects for handling unemployment, such as TÁMOP. I focus on TÁMOP 1.1.2, that is labour market oriented training program fostering employment. My research objective was to see whether the trainings offered by the local labour offices are in accordance with the local labour demand. Thus, I compared the trainings with the job vacancies in Bács-Kiskun, Békés and Csongrád Counties. I concluded that the trainings are basically in accordance with the labour demand, but there are some training programs that do not result in qualifications demanded by the employees. To make the picture complete, I analyzed the business orientation (main activity) of all the employers of the region, and compared it with the trainings. I concluded that there are several trainings related to those branches of business local employers are engaged in. Thus, we must say that with completing a training one has a good chance to get employed.

1. Bevezetés

A foglalkoztatást elősegítő TÁMOP 1.1.2. munkaerő-piaci képzési programot mutatom be. Kutatásom célja az volt, hogy megállapítsam, a program keretében a Dél-alföldi régió munkaügyi központjai által kínált képzések összhangban vannak a munkaerő-piaci kereslettel. Témaválasztásomat az indokolja, hogy a munkanélküliség hazánkban a rendszerváltás óta az egyik legsúlyosabb gazdasági-társadalmi probléma, melynek megoldásában kiemelt szerepe van a képzésnek, oktatásnak. Az oktatás és képzés az elmúlt évszázadban a modern társadalmak egyik legna-

gyobb alrendszerévé vált. Szerepét ma már nem csak abban látják, hogy általa valósul meg a tudás és az érték átadása, hanem döntő hozzájárulást tulajdonítanak a gazdaság fejlődésében és a társadalmi integráció megteremtésében (Cseh-Hajós, 2014). Tekintettel arra, hogy a foglalkoztatást elősegítő munkaerő-piaci képzési programokkal szemben alapvető elvárás, hogy azok a helyi munkaerőpiac szükségleteihez kapcsolódjanak, fontosnak tartottam megvizsgálni a program és a munkaerő-piaci kereslet illeszkedését a Dél-alföldi régióban. Országos szintű empirikus kutatási tapasztalatok alapján az alábbi megállapítások tehetők (Cseh, 2010): mára igen fontos lett a képzés minősége, tartalma; ma a munkaerőpiacon a legnagyobb igény a jól képzett, valós szakmai gyakorlattal rendelkező szakmunkásokra van.

Kutatási hipotéziseim a következők:

- A „Hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása” című TÁMOP 1.1.2. program hatékony eszköz a munkanélküliség csökkentésére, mivel jelentősen hozzájárul a sikeres munkaerő-piaci elhelyezkedéshez.
- A munkaügyi kirendeltségek által kiadott munkaerő-piaci képzési jegyzék képzései összhangban vannak a munkaerőpiac által kínált állásokkal. Így ha az álláskereső sikeresen elvégzi a képzést, nagy eséllyel el tud helyezkedni a munkapiacon.
- A munkaerő-piaci képzések összhangban vannak a Dél-alföldi régió gazdasági szervezeteinek tevékenységével. Nem képeznek olyan szakembereket, akikre a gazdaságban biztosan nincs szükség.

2. TÁMOP 1.1.2. program bemutatása

A munkaügyi központok és kirendeltségeik a TÁMOP 1.1.2. programmal segítik a munkanélkülieket a munkaerő-piaci elhelyezkedésben. A program „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok konvergencia régiókban)” címet viseli. Az első projekt 2008 és 2011 között valósult meg. 2011. május 1-jével indult a második program, mely 2015. július 31-ig tart. Közvetlen célja, hogy segítse a hátrányos helyzetű álláskeresők belépését a munkaerőpiacra személyre szabott, helyi munkaerő-piaci lehetőségekhez és igényekhez alkalmazkodó támogatásokkal és szolgáltatásokkal, mint például a munkaerő-piaci képzésekben való részvétel, a munkatapasztalat és –gyakorlatszerzés, a munkakipróbálás, vállalkozóvá válás, stb. Átfogó célja a foglalkoztatási szint növelése, a foglalkoztathatóság javítása, az esélyegyenlőség biztosítása. A programra fordítható támogatás mértéke 106 milliárd forint, költségvetését 85%-ban az Európai Unió biztosítja az Európai Szociális Alapon keresztül, 15%-ban pedig a kapcsolódó hazai források egészítik ki (NFSZ 2013a).

A projekt célcsoportjait a 132/2009. (VI. 19.) Korm. rendelet² 2. paragrafusa határozza meg: a legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkező álláskereső, a pályakezdők és 25 év alattiak, az 50. életévüket betöltött álláskereső, a GYES-ről, GYED-ről vagy ápolási díjról visszatérők, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők és a tartósan munkanélküliek vagy tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek (NFSZ 2013a).

1. táblázat: A TÁMOP 1.1.2. program tervezett és megvalósult eredményei (2013 decemberéig)

Table 1.: The calculated and the real results of the TÁMOP 1.1.2 program (until December 2013)

Mutató	Célérték (fő)	Tényérték (fő)
A programba bevont személyek száma	110 000	106 060
A képzésben részt vevők száma	57 980	50 254
A képzést sikeresen befejezők száma	34 294	31 486
A programot sikeresen befejezők száma	48 488	43 612
A program befejezését követő 180. napon foglalkoztatott	32 000	12 769

Forrás: NFSZ 2013b alapján saját szerkesztés

A 1. táblázat adatai azt mutatják, hogy a tényértékek egyre inkább közeledtek a kitűzött célértékekhez. Úgy gondolom, hogy a fennálló idő alatt teljesíteni lehet a fenti célokat. Az első program 2008-2011 között valósult meg, ez időszak alatt Magyarországon a munkanélküliek száma nem csökkent, ellenkezőleg növekedett. 2008-ban 329 200 munkanélküli volt, míg 2011-ben 467 900. A második program 2011 májusától kezdődött és 2015 júliusáig tart. A munkanélküliek számát vizsgálva csökkenés állapítható meg, 2013-ban a munkanélküliek száma 448 900 volt, míg 2014 szeptemberében 380 242 (KSH 2014). A program sikerességét is igazolja a Csongrád Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Foglalkoztatási Programok Osztályánál készített interjú, mely szerint a programba eddig bevont álláskereső több, mint 42%-a a programból kilépve a foglalkoztatás irányába lépett ki, majdnem 22%-uk a program befejezését követő 180. napon is foglalkoztatásban vagy önfoglalkoztatásban állt. A képzésben résztvevők körében az elhelyezkedés mértéke kb. 31%-os volt a program befejezését követően, ami jelenleg majdnem 900 fő foglalkoztatását jelentette. A képzés sikerességét, népszerűségét

2 132/2009. (VI. 19.) Korm. rendelet a Társadalmi Megújulás Operatív Program 1. prioritás 1.1.2. konstrukció: „Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért”, valamint a Társadalmi Megújulás Operatív Program 1. prioritás 1.1.1. konstrukció: „Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése” keretében nyújtható támogatásokról

az álláskeresőik körében az is alátámasztja, hogy 4 689 fő helyett 2014. december 31-ig 5 613 fő kerül majd bevonásra a programba. A program eredményességét a közeljövőben lehet hatékonyabban vizsgálni. A munkanélküliek számának csökkenéséhez nagyban hozzájárult a TÁMOP 1.1.2. program, valamint a 2011-től induló Közfoglalkoztatási Program is.

3. A Dél-alföldi régió munkaerő-piaci helyzetképe

A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján 2013. január 1-jén a régió lakossága 1 288 654 fő volt, a munkanélküliek aránya pedig 5,67%. Bács-Kiskun megyében a lakónépesség 519 930 fő volt, a munkanélküliek aránya 5,83%. Békés megye lakossága 359 153 fő volt, a munkanélküliek aránya pedig 6,33%. Csongrád megyében a lakosok száma 409 571 fő volt, míg a munkanélküliek aránya 4,89% (KSH 2013). 2014 szeptemberében a nyilvántartott álláskeresőik száma a Dél-alföldi régióban 50 306 fő, Bács-Kiskun megyében 22 049 fő, Békés megyében 15 143 fő és Csongrád megyében pedig 13 114 fő volt (NFSZ 2014).

4. A Dél-alföldi régió munkaerőpiacának strukturális elemzése a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat álláshirdetéseinek elemzéséből kapott adatok alapján

A TÁMOP 1.1.2. célja, hogy a helyi munkaerő-piaci igényekhez alkalmazkodó támogatást nyújtson. Ezért fontosnak tartottam a képzési kínálat és a munkaerő-szükséglet összevetését. Kutatásom célja az volt, hogy megvizsgáljam, a Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyei munkaerő-piaci képzési jegyzék összhangban áll-e a Dél-alföldi régió munkaerő-piaci igényeivel, valamint, hogy értékelhessem, hogy az itteni gazdasági szervezetek főtevékenységei szintén összhangban vannak-e a képzésekkel vagyis olyan szakembereket képeznek-e, akikre biztosan szükség van a szervezeteknél.

Először a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) Dél-alföldi régió álláshirdetéseit elemeztem, majd a kapott adatokat összehasonlítottam a Bács-Kiskun, a Békés és a Csongrád Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja által kiadott 2014. évi munkaerő-piaci képzési jegyzékkel. Azonban fontos megjegyezni, hogy az NFSZ adatbázisából származó adatok nem a teljes mintára vonatkoznak, mivel az állások nagy részét nem jelentik be a munkaügyi kirendeltségekhez. Ezért, hogy pontosabb képelem legyen a régióban jellemző állásokról, második lépésben a Nemzeti Cégtár által közzétett regisztrált gazdasági szervezetek tevékenységi körét és alkalmazottainak számát is elemeztem, majd ezt is összevettem a képzési kínálattal.

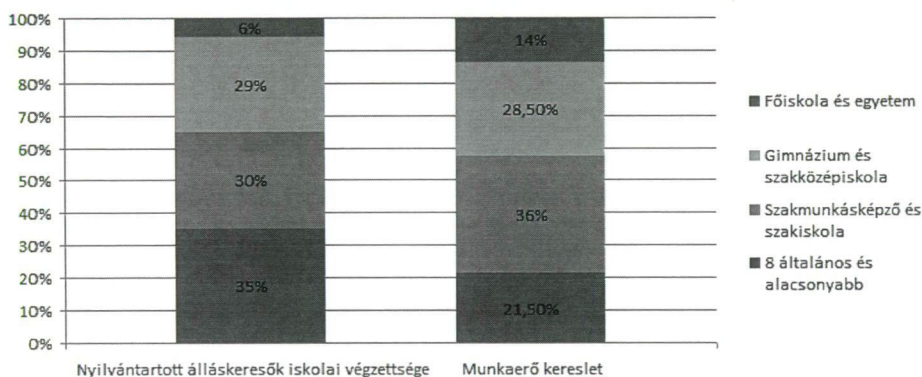
Az NFSZ honlapján meghirdetett állásokat 2014. augusztus-október között elemeztem. A három hónap alatt összesen 720 állást vizsgáltam meg, amelyeket az iskolai végzettségek alapján rendszereztem. A kutatást adatelemzéssel és tartalom-elemzéssel végeztem. A munkaerő-piaci képzési kínálatot illetően megvizsgáltam

a 2014. évi Dél-alföldi régió munkaerő-piaci képzési jegyzékeit. A Bács-Kiskun megyei képzési jegyzék 66, a Békés megyei 102, míg a Csongrád megyei 45 képzést kínál az álláskeresők számára.

A 1. ábra összefoglalja a Dél-alföldi munkaügyi kirendeltségek által nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettségét, valamint azt, hogy a munkaerőpiac milyen végzettségűekre tart igényt. Szeptemberben az álláskeresők száma 50 305 volt, míg a betöltetlen állások száma 155.

1. ábra: A nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti és a munkaerő kereslet iskolai végzettség szerinti megoszlása a Dél-alföldi régióban (2014. szeptember)

1. graphic: Distribution of registered job-seekers and labour force demand according to education in the Dél-Alföld Region (in September 2014)

Forrás: NFSZ 2014a alapján saját szerkesztés

Megállapítható, hogy a 8 általánost vagy annál alacsonyabb iskolai végzettségűek aránya magasabb volt, mint az ilyen végzettségre igényt tartó álláshirdetések aránya, esetükben nehéz az elhelyezkedés. A szaktunoképzőt és szakiskolát végzettek esetében a helyzet fordított; a kereslet nagyobb, mint a kínálat, tehát munkaerő-hiány jellemző. A gimnáziumot és szakközépiskolát végzettek esetében a kereslet és a kínálat körülbelül megegyező. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők esetében a kereslet aránya magasabb, mint a kínálat aránya.

Az 2. táblázat 720 állás elemzése alapján készült, megmutatja, hogy 2014. augusztus és október között az iskolai végzettségek alapján milyen állások tölthetők be. Megállapítható, hogy alacsony iskolai végzettséggel a 720 állásból csak 118 volt betölthető, a magasan kvalifikált személyek részére csak 97 állást kínáltak. Ezzel szemben középfokú végzettségűek számára sok álláslehetőség volt. Az alacsony iskolai végzettségűek leginkább alacsony presztízsű munkát tudtak vállalni, ilyen munkakörök az alkalmi-, építőipari segédmunkás, a konyhai kisegítő, a takarító, stb. A diplomások számára magasabb pozíciójú állásokat kínáltak, ilyen

a mérnök, a közép vagy felső vezetői munkakörök. Jól érvényesül, hogy ma már a munkáltatók szakképzett embereket alkalmaznak, akik a szükséges ismeretekkel, kompetenciákkal rendelkeznek, rugalmasak, jól alkalmazkodnak a változásokhoz. A Dél-alföldi régióban a leginkább piacképes szakmáknak az ügyintéző, az eladó, a szerelő, a szakács, a lakatos bizonyult.

2. táblázat: A munkaerő-piaci kereslet szakmák szerinti alakulása a Dél-alföldi régióban (2014. augusztus-október)

Table 2: Development of labour force demand according to professions in the Dél-Alföld Region (August-October 2014)

Főiskola és egyetem (97 db)		Gimnázium – szakközépiskola – technikum (195 db)		Szakmunkásképző – szakiskola (310 db)		8 általános és alacsonyabb (118 db)	
Mérnök	28	Ügyintéző	35	Szerelő	35	Egyéb segéd- munkás	38
Ügyintéző	15	Eladó	22	Szakács	31	Tehergép- kocsi-vezető, kamionsofőr	12
Vezető	15	Szerelő	18	Eladó	26	Építőipari segédmunkás	11
Tanár	5	Gépkezelő	17	Lakatos	25	Konyhai kise- gítő	7
Könyvelő	4	Műszakvezető	12	Teher-, személy- gépkocsi-vezető, kamionsofőr	21	Húsfeldolgozó	6
		Teher-, személy- gépkocsi-vezető, kamionsofőr	3	Gépkezelő	20	Takarító	4

Forrás: NFSZ alapján saját szerkesztés

A következőkben a munkaügyi központok által kínált képzéseket elemzem. A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja által közétett képzési jegyzékben 66 képzésből, 51 képzést ajánl a 8 általános vagy alacsonyabb végzettséggel rendelkezők számára. Ez is jól igazolja, hogy magas az alacsony végzettségűek száma a megyében. A képzési jegyzék alapján megállapítható, hogy 14 gépkezelő (CNC gépkezelő, építő- és anyagmozgatógép kezelő, targoncavezető - emelőgépkezelő), 6 eladó (élelmiszer-, vegyi áru és gyógynövény eladó), 7 ügyintéző (irodai asszisztens, logisztikai, pénzügyi ügyintéző, ügyviteli titkár), 6 szociális gondozó és ápoló, 4 tehergépkocsi vezető, 4 tisztítás-technológiai szakmunkás, 3 nevelőszülő, illetve 3 szakács, 2 szerelő képzést indítanak. Az állásokat vizsgálva a képzési jegyzék részben összhangban van a kínált állásokkal, mivel 5

gépkezelőt, 12 eladót, 7 ügyintézőt, 10 tehergépkocsi vezetőt, 5 szakácsot, 14 szerelőt keresnek a munkaerőpiacon. Csak egy épülettisztító munkakör áll betöltésre, ennek ellenére 4 tisztítás-technológiai szakmunkást keresnek a munkapiacon. Szociális gondozó és ápolói, nevelőszülői állást nem kínálnak a Bács-Kiskun megyei munkáltatók.

A Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja által kiadott képzési jegyzékben 102 képzés szerepel, melyből 6 képzést a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők számára kínálnak, míg 71 képzést a legfeljebb 8 általánossal rendelkezők részére. Összesítve 77 képzést ajánlanak az alacsony végzettségűek számára, ezzel is segítve fejlődésüket, munkaerő-piaci elhelyezkedésüket. A képzési jegyzék alapján 15 gépkezelő (CNC gépkezelő, építő- és anyagmozgatógép kezelő, targoncavezető - emelőgépkezelő), 7 szociális gondozó és ápoló, 6 gépjárművezetői, 4 tisztítás-technológiai szakmunkás, 4 eladó (élelmiszer-, vegyi áru és gyógynövény eladó), 4 szerelő, 3 konyhai kisegítő, 3 óvodai dajka, 3 ügyintéző (pénzügyi, logisztikai, vállalkozási bérügyintéző), 2 női szabó, 1 szakács képzést indítanak. A Békés megyei munkaerőpiacon 2 gépkezelőt, 5 szociális gondozót és ápolót, 16 tehergépkocsi-, személygépkocsi-, targoncavezetőt, kamionsofőrt, 20 eladót, 20 szerelőt, 2 konyhai kisegítőt, 12 ügyintézőt, 6 szabót, illetve 14 szakácsot keresnek. Az állásokat nézve a képzési jegyzék részben van összhangban a kínált állásokkal, mivel tisztítás-technológiai munkásokat és óvodai dajkát nem keresnek a munkáltatók.

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ képzési jegyzékében 45 képzés van, amelyből 27 képzést kínálnak az alacsony iskolai végzettségűek számára. A képzéseket megvizsgálva 7 gépkezelő, 5 eladó, 5 szociális gondozó és ápoló, 4 ügyintéző, 3 hegesztő, 2 szerelő, 2 óvodai dajka, 2 gépjárművezető, valamint 1 szakács képzést indítanak. Ezek a szakmák kiemelkedő helyet foglalnak el a meghirdetett állások listáján. A munkaerőpiacot elemezve 9 gépkezelő, 16 eladó, 14 ügyintéző, 4 hegesztő, 19 szerelő, 16 tehergépkocsi-, személygépkocsi-, targoncavezetőt, kamionsofőrt, illetve 6 szakács állás vár betöltésre. Szintén csak részben áll összhangban a képzési jegyzék a munkapiacal, mivel a szociális gondozó és ápoló és az óvodai dajka szakmákra a Csongrád megyei munkaerőpiacon nincs kereslet.

A Nemzeti Cégtár adatbázisában 2014-ben a működő vállalkozások száma országosan 629 174 volt, a Dél-alföldi régióban 51 552. A régióban legnagyobb számban az alábbi tevékenységeket folytató vállalkozások voltak: kereskedelem, gépjárműjavítás (13 785), szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (6 584), feldolgozóipar (5 141), építőipar (5 050), szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (2 765), mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (2 420), humán-egészségügyi, szociális ellátás (2 378), adminisztratív és szolgáltatást támogatói tevékenység (2 164). Ebben a régióban a feldolgozóipar foglalkoztatta a dolgozók legnagyobb hányadát (34,02%), valamint a kereskedelem, gépjárműjavítás ágazat (18,33%). Kiemelkedő az építőipar és a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat ágazat,

amelyekben az alkalmazottak aránya szintén magas volt, 8,73% és 8,40% (Nemzeti Cégtár 2014).

A képzéseket megvizsgálva megállapítható, hogy a képzési jegyzékek összhangban vannak a működő vállalkozások tevékenységével. Több csoportban indítanak olyan képzéseket, amelyek illeszkednek a szervezetek főtevékenységéhez. Ilyen képzések a gépkezelő, a szerelő, az ügyintéző, a lakatos, a szociális ápoló és gondozó, az óvodai dajka, az irodai asszisztens, a gépi forgácsoló, a nevelőszülő, a hegesztő, stb. A feldolgozóipar és a kereskedelem, gépjárműjavítás ágazat foglalkoztatta a legtöbb alkalmazottat. A képzési jegyzékeket elemezve több olyan képzést hirdetnek meg, amelyek ezekhez az ágazatokhoz kapcsolódnak, például: hulladékválogató és-feldolgozó, zöldség- és gyümölcsstermesztő, textiltermék-összeállító, mezőgazdasági gépész, kereskedő, elektronikai műszerész, autószerelő, stb.

5. Összegzés

A TÁMOP 1.1.2. program jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a munkanélküliek szakmát szerezhessenek, önálló vállalkozást indíthassanak és működtethessenek, valamint támogatott foglalkozásokban dolgozhassanak. A program eredményességét igazolja a munkanélküliek számának csökkenése, a projekt eddigi eredményei és a Csongrád Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Foglalkoztatási Program Osztálya által közölt adatok is. Tehát első hipotézisem igazolódott, mely szerint a TÁMOP 1.1.2. programnak is szerepe van a munkanélküliek számának csökkenésében.

A munkaerő-piaci képzési jegyzék mindhárom megyében összhangban volt a Dél-alföldi munkaerőpiac által kínált betöltetlen állásokkal. A felnőttképzési intézmények több csoportban indítanak képzéseket olyan szakmák elsajátítására, amelyek a legnagyobb számban állnak betöltetlenül a munkaerőpiacon. Azonban második hipotézisem csak részben igazolódott, mivel több csoportban indítanak olyan képzést, amelyre a vizsgált időszakban nem volt kereslet a munkaerőpiacon. Ennek ellenére a legtöbb álláskereső, aki részt vesz a képzésben és eredményesen elvégzi, nagy eséllyel találhat munkát, mivel a táblázatban első helyeken szereplő állások betöltéséhez megszerzi a szükséges végzettséget és kompetenciákat.

A munkaerő-piaci képzések szintén összhangban vannak a Dél-alföldi régió gazdasági szervezeteinek tevékenységével. Ha az álláskereső elvégzi a képzést, olyan munkakört tölthet be, amelyre több vállalkozásnál szükség van, ezáltal nagyobb esélye van elhelyezkedni a munkaerőpiacon. Megállapítható, hogy harmadik hipotézisem igazolódott, mely szerint nem képeznek olyan szakembereket, akikre a gazdaságban biztosan nincs szükség.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Csehné Papp I. (2010): Labour Market Status of Young People in Hungary, Practice and Theory in Systems of Education, volume 5. number 2., pp. 169-176. ISSN 1788-2583
- Csehné Papp I., Hajós L (2014): Education and working life in Hungary, Acta Technica Corviniensis – Bulletin of Engineering, 2 , pp 105-110. ISSN 2067 -3809
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Foglalkoztatási Program Osztály által nyújtott adatszolgáltatás (Szeged, 2014.11.06.)
- Központi Statisztikai Hivatal (2013): Lakónépesség. <http://www.ksh.hu/interaktiv/terkepek/mo/nepesség.html?mapid=WNT001>. Adatok letöltve: 2014. november 10.
- Központi Statisztikai Hivatal (2014): A munkanélküliek száma korcsoportonként, nemenként. http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qlf010.html. Adatok letöltve: 2014. november 10.
- Nemzeti Cégtár (2014): Interaktív grafikon. <http://nemzeticegtár.hu/interaktiv-grafikon>. Adatok letöltve: 2014. november 10.
- Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat: Állások keresése. http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=ak_allasajlatok_meghirdetett_allasok. Adatok letöltve: 2013. december 01 – 2014. február 28.
- Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (2013a): TÁMOP 1.1.2. „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban)” elnevezésű projekt ismertetése. http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_tamop_tamop112. Adatok letöltve: 2014. január 23.
- Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (2013b): TÁMOP 2.1.6. „Újra tanulok” megnevezésű kiemelt projekt. http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_tamop_216_. Adatok letöltve: 2014. március 14.
- Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (2014a): Havi részletes adatok. Szeptember. http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_afsz_havi_reszletes_adatok_2014. Adatok letöltve: 2014. október 17.